

381. Varia (9)

1. Spagnolet is flanel, spanjolet (espagnolet) een draairoede. Spahi's zijn Arabische inlandse cavaleristen in Franse krijgsdienst. De muur is pas nog gespachtelputzt. Spacewagons bieden veel ruimte. De spadesteel is afgebroken. Laten we nu eerst maar een spa (spaatje) rood nemen. De Spaanse vlieg had het Spaans benauwd. Is er wezenlijk verschil tussen een Spanjaard en een spanjool? Leiden is de sleutelstad, Haarlem is de Spaarnestad. De spaghettiwestern bracht een heuse spaghetti-bolognesevreter in beeld. Het spaghetti-alla-carbonaragerecht ging erin als koek. Die spraakmakende poging tot spraak maken, moest wel spaak lopen. Het soxhletapparaat is een toestel om te extraheren. Soza en SozaWe waren ministeries in Nederland. Niet alle sp.a'ers zijn sp.a-coryfeeën.

2. Speciësisme is soortdiscriminatie. De spectacles coupés waren spectaculaire spektakelstukken. De spartatlon is maar liefst 346 kilometer lang. Een bepaald soort van dier of plant is een species. Wat is in dit huis de spécialité de la maison? Spartepapier is uit sparte (gras) vervaardigd. De special guest (voor de special effects) kreeg speciaalbier aangeboden. Een spinnaker is een ballonfok. Op het spinnewiel zat een groot spinnenweb. De spillebeen at graag spinazie à la crème. Hij repareerde graag spullenwervels. Deze passage moet spiccato gespeeld worden. Welk middel bevordert het spijsverteren, de spijsvertering? Spelemeien is een vorm van spelerei. In een spelothek worden spellen uitgeleend. Na de schoonmaakactie door de spes patriae zag alles er weer spic en span uit. De spetsnaz was een sabotage-eenheid in het Russische leger. De speler-trainer stond op speltbrood voor zijn sporters.

3. Spie-einden passen in mofeinden. Het was zoeken naar een speld in de hooiberg. In een split second was de spoetnik geëxplodeerd. Van 'split level' komt het begrip 'splitlevelwoning'. Een spleetog is een Japanner. Taedium vitae is spleen (weltschmerz). Geef mijn spitzen even aan, wil je? Die vent heeft opvallende spockoren. De splendide splendid isolation beviel ons uitstekend. Met een spitssteker kun je graveren. Een spionnetje is een milde vorm van spionage. Wij spinzen nu op die baan, zij had er al eerder op gespinsd. Spiritus Sanctus is de Heilige Geest. Er is een nuanceverschil tussen politesse de coeur en political correctness. Spoelvoetcollybia's zijn plaatjeszwammen. Een spoiler kan aan een auto zitten, maar kan ook een voorziening zijn om kopiëren van cd's onmogelijk te maken. Mijn spondengenoot wist alles van sporenelementen. 'Blaasje gier' is een spoonerisme.

4. Spooms zijn sorbets met champagne, als tussengerecht. Spondeïsche verzen bestaan uit spondeeeën. Met sponzen (sponsen) kun je sponsen (sponzen). Spongicus is sponsachtig (sponsig, sponzig). Het woord 'spongiform' (sponsachtig) staat niet als lemma in VD, maar de dicteetijger moet het wel kennen. In VD is BSE (gekkekoeienziekte) immers 'bovine spongiform encephalopathy', maar GB prevaleert met 'bovine spongiforme encefalopathie'. De spontaneïteit van het publiek was groot, toen de spooky spoof ten tonele werd gebracht. Ze komen steeds maar weer voorbij: de sporkeboom (ezelsbrug: sprokkelen) en de lorkenboom (lariks). De spouwmuur werd volgesprayd met insectenverdelger. S.P.Q.R. (Senatus Populusque Romanus) zijn senaat en volk van Rome. Voor het verraderlijke 'sprietouw' kun je als ezelsbrug 'spreitouw' gebruiken.

5. De SP-roerganger van vroeger is nu de sp.a-leider. Spread-eagle oratory is bombastische nationalistische retoriek in de VS. Een spreidzit is een spagaat. Is er wezenlijk verschil tussen een spreijzer en een snijijzer? Uit hoeveel spring-in-'t-velds [ook: velden] bestond dat gymclubje eigenlijk? In spyfi (Jaarboek 2008: spy fiction) moet wel spyware voorkomen. Een squadron (afkorting: sqn.) is een eskader. Het SQL is de Structured Query Language. Een squameuze huid bestaat uit squama's. Gestreste varkens – met veel stress – vertonen staartbijten. De staart-op is een inrichting in veestallen. Kondigden SS'ers ooit een staakt-het-vuren af? Een SRBM (short range ballistic missile) is een ballistisch wapen voor afstanden tot 800 km.

6. Hare krisjna's zijn volgelingen van een door swami Prabhupada gestichte sekte. GB noemt de beweging Sri Krisjna. Het takitaki wordt officieel aangeduid als Sranan (Sranantongo). De squatters (illegale kolonisten) hebben de squaws hardhandig verjaagd. Een squire is een landjonker. Zij stagedivet, ik had al gestagedived. Wat is de officiële benaming: stafchef of chef-staf? Monaco behoort niet tot de Oud-Griekse stadstaten. Een rus in urbe verenigt de voordelen van stad en land. Stachanovisme is het systeem van officiële erkenning van prestaties die de opdracht overtreffen. Het Stabat Mater zingen we in de week voor Pasen. De Statenvergadering was saai. Er zat geen statiegeld op de staatsiekoets. Een staphorster is een wegwijzing, de Staphorster variant een in de politiek bekend fenomeen. Standstill heeft betrekking op veevervoer. De Stanfries (GB) spreekt principieel Stadfries (Stadsfries).

7. De Standaardnederlandssprekende hanteerde de Nederlandse standaardtaal. Zullen we nog een paar stances (stanza's) reciteren? Een stalagmiet richt zich op vanaf de **grond**, een stalactiet hangt. Uitblijven van een overeenkomst over het stamijn was een behoorlijke sta-in-de-weg voor het verdere zakendoen. The Star-Spangled Banner is de naam van het (sinds 1916 officiële) volkslied van de Verenigde Staten (vlag: stars-and-stripes). Haar bedrijfje was een echte start-up. De Statenbode bedient de Statenfracties. Een stasi was lid van de Stasi en voerde Stasi-praktijken uit. De IRA-wapens werden toentertijd gestasht. Indertijd was prins Willem III Kind van Staat. Statine is een cholesterolverlagend medicijn. De stegomyia is de gelekoortsverwekker. Hou op met steggelen over dat Stephen Kingboek. Er stonden heel wat statues (statuen). Ze had nog steeds ludduvuddu, liefdesverdriet, ldvd.

8. Sauciers zorgen voor de sauzen (sausen). Tanganyika heet nu Tanzania. Een yippie is lid van de Youth International Party. Gebedsgenezing volgens de christian science heet eddyïsme. Moet je de teriyaki en de sukiyaki hier met ouguiya's, met riyals of met rufiyaas betalen? De steigerfabriek was een stijger op de beurs. De steiltebalans tussen op- en afgang was volledig zoek. De spijlen (stijlen) van de trap maakten een en ander ook nog gevaarlijk. De ster van Bethlehem is de Kerstster, de ster-van-bethlehem (GB) is een plant. De poinsettia is de kerstster. De steppeonager en de steppe-ezel zijn echte zwervers. Leg in 100 woorden de steppingstonetheorie uit. Een stent is een prothese in een bloedvat. In de stand op de medische beurs werd deze aangeprezen. Schrijf je eerder 'stenen tafels' of 'stenen tafelen'?

9. Een cyclostyle [je ie] is een stencilmachine. Het stendhalsyndroom (syndroom van Stendhal) is de toeristenziekte. Steltlopen zie je vaak op de kermis. Het stemmersheer vocht om de rode potloden voor de Provinciale Statenverkiezingen. Een heirbaan (heerbaan) was vroeger voor het leger, maar nu een hoofdverbindingsweg van de ene streek naar de andere. Hij had vroeger op de steinerschool gezeten en was voor bepaalde signalen nu stekeblind. Stella maris, ster der zee, is een epitheton van Maria. Wil je een Stella Artois, een Hoegaarden of een triple-sec? Een manoeel is een steppekat. Deze stentor had een stem als een klok. Wist je dat je van GB voor 'stèle' ook 'stele' mag schrijven? Let op: een stère is iets anders (een wisse). Buma en Stemra heten nu vast anders? Jazeker: Buma/Stemra. Heb je die STER-spot al gezien? Een sterkteonderzoek onderzoekt geen sterkwerkende geneesmiddelen.

10. De stereotypie werd toegepast bij het drukken van kranten (met stypen, stereotypen, als drukplaten). Het was een sterreloze nacht. Ze hadden een stereotiep beeld van de organisatie. De Ster van het Zuiden en de grote ster van Afrika zijn diamanten. Stercoraire beschouwingen zijn fecalisch. Het stewardessje was vastberaden. De stiekemer – hij was trouwens Stier – nam in zijn blootje een blowtje (stickie). Wat doet de Stichting van de Arbeid? Stichomythieën zijn passages in een drama. Zijn stheniciteit was ongekend. De stiff upper lip is Britse onaandoenlijkheid. De stijf bevroren armoedzaaier werd stijfgevloekt.

Rein Leentfaar